

Katowice, 26 lipca 2023 r.
AU-KD.1711.1.2023
AU-KD.KW-00006/23

**Pan
Grzegorz Sikorski
Dyrektor
Wojewódzkiego Urzędu Pracy
w Katowicach**

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

Jakub Chęstowski

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonja 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290

marszal@slaskie.pl
slaskie.pl

SPRAWOZDANIE

z kontroli doraźnej przeprowadzonej w trybie uproszczonym, na podstawie § 33 *Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego* stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r.

I. Dane identyfikacyjne kontroli:

Jednostka kontrolowana:

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki pełnił Pan Grzegorz Sikorski, zatrudniony na stanowisku Dyrektora z dniem 01.04.2014 r., na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 735 ze zm.).

Numer kontroli:

AU-KD.1711.1.2023

Zakres objęty kontrolą:

Wybrane zagadnienia z zakresu spraw organizacyjno-finansowych.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę:

Departament Audytu i Kontroli Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Śląskiego w Katowicach.

Osoby przeprowadzające kontrolę:

- Ewa Zwolińska – Inspektor, na podstawie upoważnienia nr 164/AU/2023 z dnia 3 kwietnia 2023 r.
- Adam Opiłka – Główny Specjalista, na podstawie upoważnienia nr 164/AU/2023, z dnia 3 kwietnia 2023 r.
- Dariusz Faron – Główny Specjalista, na podstawie upoważnienia nr 164/AU/2023 z dnia 3 kwietnia 2023 r.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych: 04.04.2023 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych: 13.05.2023 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli jednostki w dniu 05.04.2023 r. pod numerem 3.

(dowód: akta kontroli nr 1-10)

II. Ustalenia szczegółowe:

1. Dane organizacyjne jednostki

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach (dalej: *WUP*) jest jednostką organizacyjną samorządu województwa nieposiadającą osobowości prawnej finansowaną z budżetu Województwa Śląskiego z siedzibą główną w Katowicach oraz oddziałami zamiejscowymi w Bielsku-Białej i Częstochowie.

WUP utworzony został na podstawie uchwały nr I/20/8/2000 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 maja 2020 r. i działa w oparciu o zapisy m.in. ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Terenem działania *WUP* jest województwo śląskie.

Dyrektor *WUP* powoływany jest przez Marszałka Województwa w drodze konkursu, na zasadach określonych w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W okresie objętym kontrolą funkcje kierownicze pełnili:

- pan Grzegorz Sikorski – Dyrektor *WUP* od dnia 01.04.2014 r.,
- pan Marcin Flaczyński – Wicedyrektor *WUP* od dnia 01.04.2019 r.,
- pan Damian Łukasik – Wicedyrektor *WUP* od dnia 10.09.2020 r.
- pan Tomasz Górski – Wicedyrektor *WUP* od dnia 01.01.2011 r. do dnia 30.06.2023 r.
- pan Marcin Biernat – pełniący obowiązki Wicedyrektora *WUP* od dnia 04.05.2023 r., od dnia 01.07.2023 r. powołany na stanowisko Wicedyrektora *WUP*.

W *WUP* obowiązuje *Regulamin organizacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach*, stanowiący załącznik do uchwały nr 658/412/VI/2023 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 29.03.2023 r., zgodnie z którym Dyrektor *WUP* kieruje Urzędem i reprezentuje go na zewnątrz.

(dowód: akta kontroli nr 11-17)

2. Prawidłowość udzielania zamówień publicznych

a) Zakup samochodu osobowego na potrzeby *WUP*

A. Opis stanu faktycznego:

Udzielanie zamówień publicznych w *WUP* prowadzone jest w oparciu o *Regulamin udzielania zamówień publicznych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach*, wprowadzony Zarządzeniem nr NO-021/2/2023 Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach z dnia 30 stycznia 2023 r. Jednocześnie utraciło moc Zarządzenie nr NO-0016/5/2022 z dnia 1 lutego 2022 r. w sprawie wprowadzenia *Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach*.

Zakup samochodu osobowego na potrzeby *WUP* był realizowany w trybie art. 2 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.) dalej: *ustawa Pzp*, zgodnie z ówczesnie obowiązującym *Regulaminem udzielania zamówień publicznych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach* z dnia 1 lutego 2022 r. (dalej: *Regulamin udzielania zamówień publicznych*).

Wartość szacunkowa zamówienia została ustalona w dniu 28.11.2022 r. na kwotę 128.191,06 zł netto, w oparciu o analizę informacji dostępnych na stronach internetowych potencjalnych wykonawców (cenniki) oraz analizę przedmiotu zamówienia bezpośrednio w punkcie sprzedaży przez pracownika Wydziału Logistyki, Informatyki i Zamówień Publicznych (dalej: *Wydział TL*). Opis przedmiotu zamówienia sporządzono z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji, przejrzystości i równego traktowania wykonawców. Jedynym kryterium wyboru oferty była cena. Na realizację zamówienia przeznaczono kwotę 144.000,00 zł.

Zastępca Naczelnika *Wydziału TL* wystąpił z wnioskiem o odstąpienie od procedury udzielenia zamówienia określonej w *Regulaminie udzielania zamówień publicznych*, korzystając z możliwości przewidzianej w § 3 pkt 3 ww. regulaminu. W uzasadnieniu wniosku wskazano na kryzys na rynku samochodowym i problem z dostępnością komponentów do produkcji, a co za tym idzie spowolnienie w realizacji zamówień. Środki na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia przyznane zostały na koniec listopada 2022 r. bez możliwości ich wydatkowania w kolejnym roku, a procedura wyboru wykonawcy przeprowadzona poprzez zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu na platformie zakupowej, czy też na stronie internetowej Zamawiającego wydłużyłaby dodatkowo czas realizacji bez gwarancji rozstrzygnięcia. Na wniosku znajduje się podpis Wicedyrektora nadzorującego działalność *Wydziału TL*.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono brak daty sporządzenia na wniosku o odstąpienie od procedury udzielenia zamówienia określonej w *Regulaminie udzielania zamówień publicznych*. W związku z powyższym Zespół kontrolujący zwrócił się do Dyrektora *WUP* o wyjaśnienie kwestii, czy wskazany wniosek stanowił załącznik do wniosku o wszczęcie postępowania na zakup samochodu osobowego.

Dyrektor wskazał, że: „(...) Wniosek taki – co do zasady – sporządza się po zatwierdzeniu wniosku o wszczęcie postępowania i wraz z tym wnioskiem przedkłada się Kierownikowi Zamawiającego celem otrzymania zgody. Wniosek o wszczęcie postępowania na zakup samochodu służbowego na potrzeby *WUP* w Katowicach zatwierdzony został 2.12.2022 r., natomiast Wniosek o odstąpienie od procedury udzielenia zamówienia określonej w *Regulaminie udzielania zamówień publicznych* w *WUP* w Katowicach został sporządzony 5 grudnia 2022 r., a więc po dacie zatwierdzenia wniosku o wszczęcie postępowania. Potwierdza to data ostatniej modyfikacji przedmiotowego dokumentu (...)”

Samochód marki Skoda Octavia został zakupiony w dniu 15.12.2022 r. w Przedsiębiorstwie Handlowym Maria Śliwka – Oddział Sosnowiec, co potwierdza faktura VAT nr FV/AN/52/22/B na kwotę 143.550,00 zł brutto (116.707,32 zł netto). Pojazd został przyjęty do ewidencji środków trwałych dokumentem OT/16 z dnia 15.12.2022 r., nr inwentarzowy 7-74-741/WUP-T/7/0012.

(dowód: akta kontroli nr 18-27)

B. Ocena częściowa opisowa:

Zakup samochodu przeprowadzono zgodnie z ówczesnie obowiązującym *Regulaminem udzielania zamówień publicznych*. W wyniku kontroli stwierdzono **uchybiecie** polegające na braku zamieszczenia daty sporządzenia na wniosku o odstąpienie od procedury udzielenia zamówienia określonej w ww. regulaminie.

C. Zalecenia:

Dochowywać należytej staranności przy dokumentowaniu przebiegu procesu udzielania zamówień publicznych nieobjętych stosowaniem zapisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych w szczególności w zakresie zawierania na dokumentach daty ich sporządzania.

b) LOGO Wojewódzkiego Urzędu Pracy

A. Opis stanu faktycznego:

Postępowanie na *opracowanie projektu graficznego, wykonania oraz dostarczenia: banerów promocyjnych roll-up, ścianki promocyjnej i zadruku materiału przystosowanego do konstrukcji ścianki, którą posiada Zamawiający towarzyszących promocji działań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach* zostało przeprowadzone w oparciu o ówczesnie obowiązujący *Regulamin udzielania zamówień publicznych*.

W dniu 09.03.2022 r. został sporządzony opis przedmiotu zamówienia z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji przejrzystości i równego traktowania wykonawców.

Ustalenia szacunkowej wartości zamówienia, zgodnie z § 6 ust 3 pkt 1 *Regulaminu udzielania zamówień publicznych*, których wartość nie przekracza kwoty wskazanej w art. 2 ust.1 pkt 1 *ustawy Pzp*, dokonano w oparciu o zapytania o wycenę usługi, skierowane drogą mailową do trzech potencjalnych wykonawców świadczących przedmiotowe usługi. Wartość szacunkowa zamówienia została ustalona w dniu 14.03.2022 r. na kwotę 6.054,05 zł netto, w oparciu o otrzymaną od dwóch firm szacunkową wycenę wartości usługi opracowania projektu graficznego, wykonania i dostarczenia: banerów promocyjnych typu roll-up, ścianki promocyjnej oraz zadruku materiału.

Prośbę o przesłanie oferty wraz z opisem przedmiotu zamówienia i formularzem ofertowym przesłano do trzech firm. Jedynym kryterium wyboru oferty była cena. Na realizację zamówienia przeznaczono kwotę 9.000,00 zł.

W odpowiedzi otrzymano dwie ważne oferty, trzecia otrzymana oferta nie uwzględniała wszystkich elementów wymienionych w opisie przedmiotu zamówienia tj. projektowania graficznego, co potwierdza korespondencja mailowa z oferentem.

Przeprowadzone postępowanie udokumentowano protokołem, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do *Regulaminu udzielania zamówień publicznych*.

Umowa nr 59/2022 z wybranym wykonawcą tj. firmą Lavigo Paweł Komenda zs. w Zawierciu, została podpisana w dniu 27 kwietnia 2022 r. Realizacja zamówienia została potwierdzona protokołem odbioru z dnia 27 maja 2022 r.

(dowód: akta kontroli nr 28-29)

B. Ocena częściowa opisowa:

Przedmiotowe postępowanie przeprowadzono zgodnie z ówczesnie obowiązującym *Regulaminem udzielania zamówień publicznych*, w związku z czym nie wniesiono uwag do sposobu realizacji zadania w ww. zakresie.

C. Zalecenia: Nie wydano.

c) Przetargi informatyczne

A. Opis stanu faktycznego:

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nr TP/11/21 na dostawę sprzętu komputerowego zostało przeprowadzone w trybie podstawowym, zgodnie z art. 275 pkt 1 *ustawy Pzp*. Zamówienie zostało podzielone na części:

- Część I: dostawa 22 szt. zestawów składających się z komputera stacjonarnego, pakietu biurowego, licencji dostępowej oraz jednego lub dwóch adapterów oraz 4 szt. monitorów komputerowych – szacunkowa wartość zamówienia: 100.014,94 zł, co stanowi równowartość 23.426,54 euro.

- Część II: dostawa 28 szt. zestawów składających się z laptopa, myszy komputerowej, torby na laptop, routera, pakietu biurowego i licencji dostępowej – szacunkowa wartość zamówienia: 124.171,58 zł, co stanowi równowartość 29.084,76 euro.
- Część III: dostawa 5 szt. zestawów składających się z drukarki wielofunkcyjnej i materiałów eksploatacyjnych – szacunkowa wartość zamówienia: 21.777,48 zł, co stanowi równowartość 5.100,95 euro.

Całkowita szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 245.964 zł, co stanowiło równowartość 57.612,25 euro.

Zamówienie było współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach: Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (dot. części I i II).

Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w dniu 20.10.2021 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 2021/BZP 00239196/01. W tym samym dniu Zamawiający zamieścił Specyfikację Warunków Zamówienia na swojej stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: Zamówienia publiczne/Zamówienia powyżej 130.000 zł (do kwot unijnych): <http://wup.katowice.ibip.pl/public/?id=208128>
<https://platformazakupowa.pl/transakcja/521435>

Dyrektor *WUP* nie wykonywał czynności w postępowaniu i powierzył wykonywanie czynności zastrzeżonych dla Kierownika zamawiającego trzem Wicedyrektorom *WUP*.

Nie została powołana komisja przetargowa. W protokole postępowania TP/11/21 z 11.01.2022 r. wskazano pracowników wykonujących poszczególne czynności związane z przeprowadzeniem postępowania.

Zgodnie z art. 56 ust. 4 *ustawy Pzp*, wszystkie osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania złożyły oświadczenia dotyczące okoliczności, o których mowa odpowiednio w ust. 2 (dot. konfliktu interesów) oraz 3 (dot. podstaw skazania) ww. ustawy.

W toku kontroli stwierdzono, że postępowanie nr TP/11/21 na dostawę sprzętu komputerowego było przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (obecnie Departament Rozwoju i Transformacji Regionu) w związku z realizacją projektu pn. Plan Działań na rok 2021 w ramach Osi Priorytetowej XIII Pomoc Techniczna Działania 13.1 Pomoc Techniczna realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

W wyniku przeprowadzonej kontroli Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego skierował do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zawiadomienie o okolicznościach wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t. jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 289), dotyczących naruszenia art. 16 ust. 1 w zw. z art. 99 ust. 4 *ustawy Pzp*, a mianowicie wskazanie konkretnych z nazwy certyfikatów, nie dopuszczając rozwiązań równoważnych poprzez użycie sformułowania „lub równoważne” lub ogólnego sformułowania wskazującego na dopuszczenie rozwiązań równoważnych.

Pismem z dnia 11.04.2023 r. sygn. akt: Rdfp.701/98/22 Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych poinformował o wystąpieniu do Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach z wnioskiem o ukaranie za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, określone w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zgodnie z postanowieniem Regionalnej Komisji Orzekającej w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach z dnia

15.05.2023 r. (sygn. akt RKO/7100/27/23) postępowanie zostało umorzone „z powodu znikomego stopnia szkodliwości czynu dla finansów publicznych”.

(dowód: akta kontroli nr 30-36)

B. Ocena częściowa opisowa:

Postępowanie nr TP/11/21 na dostawę sprzętu komputerowego było przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (obecnie Departament Rozwoju i Transformacji Regionu), w związku z czym przebieg postępowania nie podlegał ocenie w ramach kontroli Departamentu Audytu i Kontroli.

C. Zalecenia: Nie wydano.

3. Wybrane zagadnienia z zakresu gospodarki składnikami majątkowymi

A. Opis stanu faktycznego:

Kontroli poddano wykorzystanie samochodów służbowych będących w dyspozycji *WUP*. Wykorzystanie samochodów służbowych reguluje Instrukcja dotycząca zasad korzystania z samochodów służbowych w *WUP* w Katowicach (dalej: *Instrukcja*) wprowadzona Zarządzeniem nr NO-0016/18/2022 Dyrektora *WUP* z dnia 25 kwietnia 2022 r.

Zgodnie z *Instrukcją* samochody służbowe, będące w posiadaniu *WUP*, pozostają w dyspozycji *Wydziału TL*. Wyjazdy służbowe pracowników odbywają się według harmonogramu wyjazdów, prowadzonego na podstawie przesyłanych zapotrzebowań. Zgodnie z *Instrukcją* (Rozdział I pkt. 2 ust. 6) potrzeba wykorzystania samochodu służbowego przez Dyrektora lub Wicedyrektorów *WUP* zgłaszana jest Naczelnikowi *Wydziału TL* telefonicznie, za pomocą komunikatora bądź mailowo przez pracowników obsługujących Sekretariaty. Pracownik dysponujący samochodem potwierdza prawidłowość udokumentowania podróży i poprawność danych dotyczących trasy przejazdu swoim podpisem.

Na podstawie kart drogowych, wyznaczony pracownik *Wydziału TL* w okresach miesięcznych dokonuje rozliczenia przebiegu samochodów, zużycia paliwa oraz sprawdza prawidłowość dokonanych w nich zapisów.

Szczegółową kontrolą objęto wykorzystanie samochodu osobowego Skoda Octavia nr inwentarzowy 7-74-741/*WUP*-T/7/0012. Wskazany samochód od dnia zakupu był wykorzystywany na potrzeby służbowe przez pracowników *WUP*: Naczelnika *Wydziału TL*, Pracownika Zespołu ds. Statystyki, Badań i Analiz oraz trzech Wicedyrektorów *WUP*.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż na otrzymanych kserokopiach kart drogowych widnieje wiele pustych, niewypełnionych rubryk, a trasy przejazdu zostały określone jako „teren województwa śląskiego”. W związku z powyższym Zespół kontrolujący zwrócił się do Dyrektora *WUP* o wyjaśnienie:

- na czym polegało sprawdzenie prawidłowości dokonanych zapisów w kartach drogowych przez wyznaczonego pracownika *Wydziału TL*,
- zapisu w karcie drogowej o nr 446306, dotyczącego wpisania w jednej rubryce pracownika i Wicedyrektora *WUP*, a w szczególności czy zapis we wskazanym okresie dotyczy wspólnego wyjazdu wskazanych osób, czy też pojazd był użytkowany przez dwie osoby na różnych trasach,
- czy w związku z powyższym wyjazdem, wskazanym w karcie drogowej o nr 446306, zostało złożone zapotrzebowanie wg wzoru określonego w Załączniku Nr 1 do Instrukcji dotyczącej zasad korzystania z samochodów służbowych w *WUP*.

W udzielonej Zespołowi kontrolującemu odpowiedzi Dyrektor WUP wyjaśnił, iż:
„Weryfikacja prawidłowości zapisów na kartach drogowych przez pracownika Wydziału TL polega przede wszystkim na sprawdzeniu, czy na karcie drogowej zawarte są następujące dane: pieczętka firmowa, dane dotyczące samochodu, nazwisko kierowcy, stan paliwa, stan licznika, przebieg km, podpis kierowcy. Z kolei w odniesieniu o informacje dotyczące trasy przejazdu (skąd-dokąd), to w przypadku jazd w dyspozycji Dyrektora Urzędu lub Wicedyrektorów, albo w przypadku jazdy wykonywanej osobiście przez Dyrektora bądź Wicedyrektorów Urzędu dopuszcza się stosowanie zapisu „jazda na terenie województwa śląskiego”.
Zgodnie z zapisami w karcie drogowej o nr 446306 dysponentem samochodu służbowego był [Imię i Nazwisko] - Wicedyrektor WUP w terminie od 1-5.02.2023 r, a następnie dysponentem w dniu 06.02.2023 r była Pani [Imię i Nazwisko] p.o. Naczelnika Wydziału Logistyki, Informatyki i Zamówień Publicznych. W związku z wyjazdami w okresie od 1 do 6 lutego br. nie zostało złożone zapotrzebowanie wg wzoru określonego w Załączniku Nr 1 do Instrukcji dotyczącej zasad korzystania z samochodów służbowych, z uwagi na fakt, iż zapisy przedmiotowej Instrukcji tego nie wymagały (Rozdział I punkt 1 i 6)”.

Należy podkreślić, iż fakt pozostawiania samochodów służbowych w dyspozycji Wydziału TL nie zwalnia Naczelnika Wydziału ze złożenia zapotrzebowania na wykorzystanie samochodu służbowego, a punkt 6 Instrukcji dotyczy Dyrektora lub Wicedyrektorów i nie obejmuje pracowników WUP.

W toku kontroli ustalono także, iż odebrany w dniu 21.12.2022 r. samochód, od dnia 21.02.2023 r. do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 04.04.2023 r. nie był wykorzystywany. W związku z tym Zespół kontrolujący zwrócił się do Dyrektora WUP o wyjaśnienie, w jaki sposób zakup nowego samochodu służbowego wpłynął na usprawnienie organizacji pracy urzędu. Dyrektor wskazał, iż nowo zakupiony samochód był wykorzystywany w ograniczonym stopniu w marcu 2023 r. z powodu ograniczonej w tym czasie ilości wyjazdów służbowych pracowników Wydziału Kontroli Europejskiego Funduszu Społecznego oraz urlopów Dyrekcji dołączając do wyjaśnień nieprzekazane wcześniej karty drogowe, które zgodnie z przedłożonymi wyjaśnieniami „(...) były wpięte w niewłaściwy segregator i zostały zidentyfikowane dopiero podczas przeglądania dowodów zakupów paliwa, w związku z czym nie zostały przekazane kontroli z wcześniejszą dokumentacją, a potwierdzają użytkowanie samochodu w przedmiotowym okresie”.

(dowód: akta kontroli nr 37-39)

B. Ocena częściowa opisowa:

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie o charakterze formalnym polegające na braku należytej staranności w prowadzeniu dokumentacji związanej z prawidłowym ewidencjonowaniem przejazdów samochodów służbowych.

C. Zalecenia:

Prawidłowo dokumentować podróże służbowe z wykorzystaniem samochodów służbowych, w szczególności w zakresie zapisu trasy przejazdu.

4. Wybrane zagadnienia obszaru kadrowo – płacowego WUP

a) Celowość wydatków z zakresu wynagrodzeń

A. Opis stanu faktycznego:

Zarządzeniem nr NO-0016/62/2019 Dyrektora WUP z dnia 29 listopada 2019 r. został wprowadzony *Regulamin wynagradzania pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach*, dalej: *Regulamin wynagradzania*. Zgodnie z § 10 ww. regulaminu Dyrektor WUP

przyznaje nagrody pracownikom za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, w tym wykonywanie dodatkowych prac wychodzących poza zakres obowiązków.

Szczegółową kontrolą objęto nagrody wypłacane kadrze kierowniczej w związku z realizacją przez WUP zadań wynikających z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, dalej: *ustawa COVID-19* (obecnie t. jedn. Dz. U. 2023 r. poz. 1327 ze zm.). W ramach zadań wynikających z *ustawy COVID-19*, WUP otrzymał dotację celową z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (dalej: FGŚP) na wypłatę świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy. Ze środków FGŚP wypłacane były także nagrody dla pracowników, którzy wykonywali zadania związane z *ustawą COVID-19*.

W ramach *ustawy COVID-19* w WUP realizowane były następujące instrumenty wsparcia:

- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym lub obniżeniem wymiaru czasu pracy (art. 15g);
- wsparcie dla podmiotów, którym przysługuje tytuł prawny do zabytku o statusie pomnika historii lub zabytku wpisanego na listę dziedzictwa światowego (art. 15ga);
- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników nieobjętych przestojem, przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy (art. 15gg);
- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników w przedsiębiorstwach notujących znaczne obniżenie przychodów wynikające z obostrzeń epidemicznych (art. 15gga);
- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników przedsiębiorców prowadzących sklepiki szkolne (art.15gga¹).

W związku z obsługą instrumentów pomocowych, Dyrektor WUP wydał Zarządzenie nr NO-0016/30/2020 z dnia 31 lipca 2020 r. w sprawie powołania Zespołu zadaniowego ds. rozliczeń świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, przyznanych ze środków FGŚP na podstawie przepisów *ustawy COVID-19* (dalej: *Zespół ds. rozliczeń*). Do zadań *Zespołu ds. rozliczeń* należała w szczególności weryfikacja złożonych przez uprawnione podmioty rozliczeń otrzymanych środków na rzecz ochrony miejsc pracy i dokumentacji potwierdzającej wykorzystanie przekazanej pomocy zgodnie z przeznaczeniem. Weryfikacja ta polegała m.in. na analizie kompletności dokumentacji, prawidłowości złożonych przez podmioty oświadczeń, weryfikacji dokonania przelewu z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dalej: ZUS) oraz weryfikacji kwot przekazanych i faktycznie wykorzystanych środków, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zawartymi umowami o świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy, aktualnymi wytycznymi i wyjaśnieniami udzielanymi przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z wykorzystaniem funkcjonalności systemu WUP-VIATOR.

System WUP-VIATOR, służący do obsługi wniosków o wypłatę dofinansowania w ramach instrumentów pomocowych, administrowany był na zlecenie urzędu obsługującego Ministra właściwego ds. pracy przez zewnętrzną firmę. System ten w trakcie realizacji zadań związanych z poszczególnymi instrumentami pomocowymi był dostosowywany do zmian aktów prawnych i zakresu wsparcia, w tym wprowadzono m.in. następujące funkcjonalności:

- możliwość pobierania z systemu ZUS informacji, czy dany podmiot nie zalegał z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne oraz informacji o liczbie pracowników danego podmiotu zgłoszonych do ubezpieczeń (usługa ZUS U-7N) – od 4 maja 2020 r.;
- automatyczną weryfikację wniosku w bazach KRS i Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej: CEIDG) oraz automatyczne zapisanie wyniku weryfikacji w metryczce sprawy oraz automatyczną weryfikację rachunków bankowych wnioskodawców pod kątem występowania we wniosku innego wnioskodawcy – od 26 czerwca 2020 r.;
- możliwość pobierania z systemu ZUS informacji o pracownikach danego podmiotu (usługa ZUS U-1) – od 19 października 2020 r.;

- możliwość automatycznej weryfikacji wniosku w zakresie wskazanej w nim daty rozpoczęcia działalności gospodarczej w odniesieniu do wskazanej daty spadku obrotów gospodarczych – od 28 stycznia 2021 r.

Zespół ds. rozliczeń składał się z 21 pracowników różnych wydziałów WUP i realizował zadania do 30 marca 2021 r. Mając powyższe na uwadze Zespół kontrolujący zwrócił się do Dyrektora WUP o przedstawienie, zgodnie z opracowanym przez kontrolujących wzorem tabeli, zestawienia ilościowego efektów prac Zespołu ds. rozliczeń.

Z przekazanych przez Dyrektora WUP informacji wynika, iż w okresie od 31 lipca 2020 r. do 30 marca 2021 r. złożono łącznie 9.831 wniosków z tytułu wszystkich rodzajów wsparcia dla przedsiębiorców (w tym: 6.279 w 2020 r. i 3.552 w 2021 r.), z czego wstępnej weryfikacji rozliczenia poddano jedynie 1.735 wniosków, co obrazuje poniższa tabela:

Tabela 1 Zestawienie ilościowe efektów prac Zespołu ds. rozliczeń

Art. z ustawy COVID-19	Ilość pracowników realizujących zadania związane z udzielaniem pomocy przedsiębiorcom:		Liczba wniosków złożonych w okresie od 31 lipca 2020 r. do 30 marca 2021 r.		Liczba wniosków wypłaconych w okresie od 31 lipca 2020 r. do 30 marca 2021 r.		Liczba wniosków rozliczonych w okresie od 31 lipca 2020 r. do 30 marca 2021 r.		Liczba wniosków pozostających do rozliczenia do 30 marca 2021 r.	
	w 2020	w 2021	w 2020	w 2021	w 2020	w 2021	wstępnie	końcowo	wstępnego	końcowego
15g	21,6	22	333	155	297	38	1 735	0	4 900	0
15gg			2 571	908	2 640	815			3 093	0
15gga			675	2 489	0	2 431			0	0
15gga ¹			0	0	0	0			0	0
Razem	21,6	22	6 279	3 552	2 937	3 284	1 735	0	7 993	0

Źródło: Dane przekazane przez WUP.

W związku z pełnieniem nadzoru nad powyższymi zadaniami realizowanymi w związku z ustawą COVID-19 były wypłacane nagrody m.in. dla kadry kierowniczej WUP. Wnioski o wypłatę nagród dla Wicedyrektorów zawierały uzasadnienie wypłaty nagrody. Analiza wniosków wykazała, że jeden z Wicedyrektorów nie wykonywał zadań, które wykraczałyby poza zakres jego obowiązków, w ramach którego m.in. nadzorował pracę podległych komórek organizacyjnych oraz ponosił odpowiedzialność za ich merytoryczną działalność i wydatkowane środki finansowe.

Z kolei w przypadku wniosków o przyznanie nagród dla innego Wicedyrektora, część uzasadnień zawierała zapis: „za bieżący nadzór merytoryczny, koordynację, obsługę infolinii, weryfikację i obsługę wniosków, zatwierdzanie wypłat zaakceptowanych do wypłaty wniosków, ewidencję księgową wypłaconych świadczeń i zwrotów oraz zaangażowanie w prowadzoną w WUP kontrolę NIK”. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż w ówczesnie obowiązującej strukturze organizacyjnej powstał Wydział ds. Świadczeń Pracowniczych (dalej: Wydział RS) w skład którego wchodził Zespół ds. Obsługi Tarczy Antykryzysowej, do zadań którego należało m.in. rozliczanie przekazanych uprawnionym podmiotom świadczeń i środków na rzecz ochrony miejsc pracy oraz prowadzenie postępowań w zakresie naliczonych oraz niespłaconych odsetek od nieterminowych zwrotów należności. Do zadań Zespołu ds. Obsługi Tarczy Antykryzysowej należało także prowadzenie infolinii w zakresie zadań realizowanych przez Wydział RS. Za nadzór i merytoryczną działalność tej komórki oraz wydatkowane środki finansowe w ramach Zespołu ds. Obsługi Tarczy Antykryzysowej odpowiadał bezpośrednio Wicedyrektor nadzorujący

pracę Zespołu. W toku kontroli ustalono, że nagrody dla ww. Wicedyrektora były przyznawane za czynności, które wynikały z jego zakresu obowiązków.

Zgodnie z zapisami *Regulaminu wynagradzania* wnioski o przyznanie nagród były zatwierdzane przez Dyrektora *WUP*.

Mając na uwadze zakres kompetencji Wicedyrektorów *WUP*, określony w § 15 *Regulaminu organizacyjnego*, Zespół kontrolujący zwrócił się do Dyrektora *WUP* o wyjaśnienia w zakresie rozbieżności występujących pomiędzy częścią uzasadnień we wnioskach o przyznanie nagród dla jednego z Wicedyrektorów w związku z realizacją zadań wynikających z *ustawy COVID-19*, a faktycznie wykonywanymi czynnościami. W przekazanej Zespołowi kontrolującemu informacji przekazano m.in. że wskazany Wicedyrektor:

- nie akceptował końcowo żadnego wniosku o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków *FGŚP* na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników z art. 15g, 15gg i 15gga *ustawy COVID-19*;
- nie zatwierdzał żadnych przelewów z tytułu rozpatrzonych pozytywnie wniosków o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków *FGŚP* na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników z art. 15g, 15gg i 15gga *ustawy COVID-19*;
- nie uczestniczył w przygotowywaniu i nie akceptował przygotowanych informacji w trakcie kontroli prowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli (dalej: *NIK*) w *WUP* w Katowicach;
- nie uczestniczył w realizacji zaleceń wynikających z wystąpień pokontrolnych przekazanych przez Najwyższą Izbę Kontroli po zakończeniu przedmiotowych kontroli.

W okresie od dnia powołania 10.09.2020 r. do dnia 31.12.2021 r. wskazany Wicedyrektor nadzorował wykonywanie zadań o charakterze techniczno-logistycznym. Przedmiotową informację włączono do akt kontroli.

Dysponent *FGŚP* wyposażył *WUP* w narzędzia pozwalające na weryfikację danych zawartych w składanych wnioskach (funkcjonalności systemu *WUP-VIATOR*), a odstąpienie od jej przeprowadzenia było sprzeczne z zasadą ochrony środków publicznych, do której przestrzegania *WUP* był zobowiązany na podstawie art. 44 ust. 3 pkt 1 i 2 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (obecnie: t. jedn. z 2023 r. poz. 1270), zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Na przestrzeni lat 2021/2022 *NIK* przeprowadziła w *WUP* dwie kontrole w zakresie wykorzystania dotacji celowej z *FGŚP* na wypłatę uprawnionym podmiotom świadczeń wynikających z *ustawy COVID-19* oraz ocenę efektów tych działań. Przeanalizowano działania *WUP* związane z przyznawaniem uprawnionym podmiotom i rozliczaniem świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych i nieobjętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia *COVID-19*, a także rezultaty i efekty udzielonego wsparcia.

Kontrola rzetelności weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez *WUP*, przeprowadzona przez *NIK* wykazała, że niektóre z wniosków zawierały powtarzające się dane, w tym: te same numery PESEL pracowników, powtarzające się dane osób zmarłych, powtarzające się numery rachunków bankowych oraz wielkości obrotów przedsiębiorcy (od których spadku uzależniono udzielenie wsparcia). *NIK* ustaliła także, iż *WUP* wypłacił czterem przedsiębiorcom wsparcie z instrumentu określonego w art. 15g *ustawy COVID-19* (w łącznej wysokości 284 tys. zł), pomimo wykazania przez przedsiębiorców spadku obrotów gospodarczych w porównaniu do okresu, w którym nie figurowali w rejestrach publicznych (*KRS*, *CEIDG*). Wprawdzie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wyraził zgodę na uproszczenie procedury wnioskowania, w tym zmianę wzoru wniosku i rezygnację z obowiązku przedkładania przez wnioskodawców załączników w postaci wykazu pracowników oraz porozumień na rzecz składanych pod

odpowiedzialnością karną oświadczeń wnioskodawcy, niemniej podstawowymi danymi zawartymi we wnioskach stanowiącymi podstawę do wypłaty wsparcia były m.in. informacje o liczbie pracowników oraz o okresie prowadzenia działalności gospodarczej przez wnioskodawcę (porównawczo do okresu spadku obrotów).

W ramach badanej próby (40 beneficjentów) *NIK* ustaliła, iż *WUP* w przypadku 29 wniosków (tj. 72,5% badanej próby) zaakceptował i wypłacił dofinansowanie w łącznej wysokości 2.313.600 zł, pomimo że dane wykazane przez beneficjentów we wnioskach były niezgodne z bazami danych udostępnionymi w systemie *WUP-VIATOR* (raporty ZUS U7N).

W związku ze stwierdzonym ryzykiem powstania znacznej szkody w mieniu publicznym, wynikającym z udzielenia przez *WUP* dofinansowania na ochronę miejsc pracy nieuprawnionym podmiotom, na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 o Najwyższej Izbie Kontroli (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 623) *NIK* zawiadomiła Dyrektora *WUP* o dokonanych ustaleniach. W odpowiedzi Dyrektor poinformował o skierowaniu do Prokuratury w odniesieniu do 20 przedsiębiorców zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Ponadto, we wszystkich zbadanych przez *NIK* przypadkach w *WUP* nie naliczono beneficjentom odsetek z tytułu nieterminowego zwrotu środków i nie podjęto działań w celu ich wyegzekwowania, pomimo że zgodnie z § 7 umowy zawartej z przedsiębiorcą, w sprawach nieuregulowanych w tej umowie mają zastosowanie przepisy m.in. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.), a zgodnie z art. 481 § 1 tej ustawy, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Ponadto zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

W toku weryfikacji wniosków *NIK* stwierdziła, iż w *WUP* nie wykorzystywano dostępnych funkcjonalności systemu *WUP-VIATOR* umożliwiających automatyczną weryfikację wniosków w bazach KRS i CEIDG pod kątem m.in. zgodności deklarowanego okresu spadku obrotów z okresem prowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej. Potwierdzają to wyniki kontroli wewnętrznej *WUP*, z czynności przeprowadzonych za okres od 2 marca 2020 r. do 31 marca 2022 r., zawarte w Informacji pokontrolnej nr ND-0712-1/JN/2022 z dnia 23 maja 2022 r., która wykazała m.in.:

- brak potwierdzenia uczestnictwa pracowników w szkoleniach prowadzonych przez kierownictwo zespołu lub wydziału,
- brak sporządzenia procedury oceny wniosków oraz obiegu dokumentów dotyczących składanych wniosków,
- brak wprowadzenia do dokumentu *Standaryzacja obiegu dokumentów* wszystkich procesów dotyczących naboru, weryfikacji oraz rozliczania wniosków, opierając się na funkcjonujących w *WUP* ogólnych rozwiązaniach w tym zakresie,
- brak narzędzi lub opisu procesu do nadzorowania terminowości i poprawności wykonywania zadań przez pracowników Wydziału.

Ponadto w ww. dokumencie wskazano na poważne zagrożenie terminowego zakończenia procesu rozliczeń.

NIK stwierdziła, że na dzień 31 grudnia 2021 r. z 13.332 wniosków pomocowych, wynikających z art. 15g, art. 15gg i art. 15gga ustawy *COVID-19*, wypłacono łącznie kwotę w wysokości około 2,4 mld zł. *WUP* zakończył końcową weryfikację rozliczenia w odniesieniu jedynie do 54 wniosków (tj. 0,4%), pomimo że wraz z upływem czasu zwiększało się ryzyko braku możliwości

przeprowadzenia skutecznej egzekucji środków finansowych przekazanych nieuprawnionym beneficjentom.

W wystąpieniu pokontrolnym NIK z dnia 03.06.2022 r. zawarto informację, że WUP nie zgłaszała nieprawidłowości w działaniu systemu WUP-VIATOR, ani potrzeb jego modyfikacji.

Dodatkowo w wyniku kontroli wewnętrznej WUP stwierdzono brak nadzoru Kierownictwa nad realizowanym zadaniem wynikającym z ustawy COVID-19, pomimo przygotowanego planu naprawczego procesu rozliczania wsparcia na utrzymanie miejsc pracy. Głównym celem przygotowanego Planu naprawczego było jak najszybsze zakończenie wstępnej weryfikacji rozliczeń dokonywanych przez przedsiębiorców ze wszystkich form wsparcia, z uwzględnieniem granicznych terminów zakończenia ich weryfikacji i dokonanie końcowej weryfikacji udzielonego wsparcia do końca czerwca 2024 r. z zachowaniem konieczności dotrzymania trzyletniego okresu rozliczenia przyznanych środków, liczonego od dnia upływu terminu do złożenia rozliczenia i dokumentacji potwierdzającej dane zawarte w rozliczeniu, wynikającego z przepisów, w tym zawartej umowy w odniesieniu do każdego ze złożonych wniosków. Założenia planu zostały zrealizowane tylko częściowo. Nie wprowadzono bowiem systemu sprawozdawczego oraz planu pracy dla każdego pracownika, a wprowadzony system nie spełniał zaleceń pokontrolnych. Nie została wprowadzona weryfikacja tempa rozliczania wniosków. Na koniec czerwca 2022 roku w WUP rozliczono wstępnie około 50% wniosków z tytułu wszystkich rodzajów wsparcia dla przedsiębiorców. Jednocześnie stwierdzono istnienie ryzyka związanego z dotrzymaniem ustawowego 3-letniego terminu na weryfikację wniosków o dofinansowanie z FGŚP mogące prowadzić do przedawnienia należności z tytułu wypłaconych środków oraz odsetek.

Mając powyższe na uwadze, Zespół kontrolujący zwrócił się do Dyrektora WUP o przedstawienie zgodnie z opracowanym wzorem tabeli zestawienia liczby wniosków pozostających do rozliczenia końcowego z tytułu wszystkich analizowanych rodzajów wsparcia dla przedsiębiorców.

Tabela 2 Łączne zestawienie wniosków o wypłatę wsparcia na podstawie art. 15g, 15gg, 15 gga i 15gga¹ ustawy COVID-19 do WUP.

Art. z ustawy COVID-19	Liczba wniosków złożonych		Liczba wniosków odrzuconych		Liczba wniosków wypłaconych		Łączna liczba wniosków wypłaconych
	w 2020	w 2021	w 2020	w 2021	w 2020	w 2021	
15g	10 821	319	5 679	493	4 861	106	4 967
15gg	4 269	2 436	503	280	3 603	2 315	5 918
15gga	675	7 232	1	613	0	7 293	7 293
15gga ¹	0	8	0	5	0	3	3
Razem	15 765	9 995	6 183	1 391	8 464	9 717	18 181

Źródło: Dane przekazane przez WUP.

Z tabeli nr 2 wynika, iż na dzień 21.04.2023 r. dokonano wstępnej weryfikacji rozliczenia z tytułu wszystkich rodzajów wsparcia w ilości 18.181 wniosków. Na dzień 21.04.2023 r. końcowej weryfikacji dokumentacji poddano 2.712 wniosków, co stanowi 14,92 %.

Do rozliczenia końcowego, według stanu na dzień 21.04.2023 r., pozostawało 15.469 wniosków, z czego 2.256 z terminem przedawnienia roszczeń przypadającym na dzień 31.07.2023 r., co obrazuje tabela 3.

Tabela 3 Łączne zestawienie rozliczonych wniosków o wypłatę wsparcia na podstawie art. 15g, 15gg, 15gga i 15gga¹ ustawy COVID-19.

Art. z ustawy COVID-19	Liczba wniosków rozliczonych na dzień 21.04.2023 r.		% wniosków rozliczonych na dzień 21.04.2023 r.		Liczba wniosków nierozliczonych końcowo z terminem przedawnienia przypadającym do 31.07.2023 r.	% wniosków nierozliczonych końcowo z terminem przedawnienia przypadającym do 31.07.2023 r.
	wstępnie	końcowo	wstępnie	końcowo		
15g	4 967	1 576	100,00%	31,73%	2 238	45,06%
15gg	5 918	429	100,00%	7,25%	18	0,30%
15gga	7 293	705	100,00%	9,67%	0	0,00%
15gga ¹	3	2	100,00%	66,67%	0	0,00%
Razem	18 181	2 712	100,00%	14,92%	2 256	12,41%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WUP.

Nie ulega wątpliwości, iż obowiązkiem kierownika jednostki było zorganizowanie pracy urzędu w sposób umożliwiający sprawną realizację zadania związanego z przyznaniem lub odmową przyznania świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków FGŚP.

W związku z wynikami kontroli przeprowadzonej przez NIK w zakresie udzielania i rozliczania wsparcia dla przedsiębiorców na utrzymanie miejsc pracy Dyrektor WUP skierował do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zawiadomienie sygn. ND-071-1/JN/2023 o ujawnionych okolicznościach wskazujących na popełnienie czynu stanowiącego naruszenie dyscypliny finansów publicznych, określonego w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, polegającego na dokonaniu wydatku ze środków publicznych z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków. W konsekwencji bezskuteczności czynności windykacyjno/egzekucyjnych wyrządzono szkodę dla finansów publicznych nie mniejszą niż 42.881,60 zł. Dofinansowanie zostało przyznane niezgodnie z przepisami ustawy COVID-19, pomimo wykazania przez przedsiębiorcę spadku obrotów gospodarczych w porównaniu do okresu, w którym nie figurował w rejestrze publicznym tj. CEIDG. Wniosek o przyznanie świadczenia został zatwierdzony przez jednego z Wicedyrektorów WUP.

Wicedyrektor WUP w Katowicach zgodnie z upoważnieniem Dyrektora WUP z dnia 6 kwietnia 2020 r., nr NO-0013-68/2020 uprawniony był do dokonywania wszelkich czynności wynikających z realizacji zadań związanych z przyznaniem lub odmową przyznania świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków FGŚP o których mowa w art. 15g ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

W toku prowadzonych przez Zespół kontrolujący czynności, przeprowadzono z pracownikiem WUP końcową weryfikację dokumentacji dotyczącej wsparcia dla przedsiębiorców potwierdzającą udzielenie zgodnie z przeznaczeniem świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy. Badaniem objęto udzielone wsparcie w ramach instrumentów ze środków FGŚP wynikających z ustawy COVID-19, tj.:

- art. 15gg – dofinansowanie wynagrodzeń pracowników nieobjętych przestojem, przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie COVID-19,
- art. 15gga – dofinansowanie ze środków FGŚP wynagrodzeń pracowników w przypadku znacznego obniżenia przychodu przedsiębiorcy.

Jako kryterium doboru próby przyjęto: datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia (w okresie od 01.04.2021 r. do 10.06.2021 r.) oraz ilość pracowników objętych dofinansowaniem (do 15 pracowników). Z systemu wygenerowano:

- w zakresie wsparcia w zw. z art. 15gg – 381 wniosków,
- w zakresie wsparcia w zw. z art. 15gga – 968 wniosków.

Szczegółową analizą objęto próbę dokumentów obejmującą 24 wnioski (po 12 wniosków dotyczących wsparcia w ramach art. 15gg i 15gga), wg nielosowego kryterium doboru przedsiębiorców, wśród których występowały podmioty gospodarcze o zbliżonych nazwach, w ramach różnych form prowadzenia działalności.

W wyniku analizy 12 wniosków o udzielenie wsparcia w ramach instrumentu wynikającego z *ustawy COVID-19*, określonego w art. 15gg *ustawy COVID-19* stwierdzono:

- w przypadku wniosków: nr 24000/CV-19/25343442 z dnia 20.05.2021 r. oraz nr 24000/CV-19/25342663 z dnia 20.05.2021 r. **uzyskanie przez przedsiębiorcę wsparcia w odniesieniu do 4 tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłaty na rzecz ochrony miejsc pracy, co stanowi naruszenie art. 15gg ust. 7 ustawy COVID-19¹;**
- w przypadku 11 wniosków zakończenie procesu weryfikacji uzależnione jest m.in. od informacji uzyskanych z raportu U7 w odniesieniu do zaległości na koniec III kwartału 2019 r. oraz w przypadku ich ujawnienia – wystąpienie do ZUS z wnioskiem o udostępnienie danych czy zaległości te (tj. na koniec III kwartału) istniały w dniu złożenia wniosku (system WUP-VIATOR nie daje takiej możliwości). Pomimo próby wygenerowania raportu z systemu WUP-VIATOR system nie pobrał żadnych danych (według stanu na dzień 06.06.2023 r.) – raport posiadał status „wysłano”, co uniemożliwiało weryfikację poprawności wniosku. Warunkiem przyznania pomocy na ochronę miejsc pracy było, aby przedsiębiorca nie posiadał zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r. zgodnie z art. 15gg ust. 3 ustawy COVID-19;
- w przypadku 10 wniosków, w związku wejściem w życie z dniem 16.12.2021 r. art. 15gg ust. 23a *ustawy COVID-19*, konieczne jest wezwanie przez WUP do złożenia przez przedsiębiorców rozliczenia lub jego uzupełnienia.

W wyniku analizy 12 wniosków o udzielenie wsparcia w ramach instrumentu ze środków FGŚP wynikających z *ustawy COVID-19* określonego w art. 15gga *ustawy COVID-19* stwierdzono, iż:

- w przypadku wniosku nr 24000/CV-19/24326927 z dnia 28.04.2021 r. - **raport U7 potwierdza odprowadzenie składek na ubezpieczenia społeczne tylko 2 pracowników, natomiast wniosek o dofinansowanie obejmuje 10 pracowników co stanowi naruszenie art. 15gga ust. 3 ustawy COVID-19²;**
- w przypadku wniosku nr 24000/CV-19/26554490 z dnia 17.06.2021 r. – środki faktycznie wydatkowane niezgodnie z kalkulatorem rozliczeniowym. W przypadku 4 osób wykazanych we wniosku wymagane jest potwierdzenie odprowadzenia składek na ubezpieczenia społeczne;

¹ Zgodnie z art. 15gg ust. 7 ustawy COVID-19 przedsiębiorca u którego wystąpił spadek obrotów podmiot może otrzymać pomoc z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyłącznie w przypadku, jeśli nie uzyskał pomocy w odniesieniu do tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłat na rzecz ochrony miejsc pracy.

² Zgodnie z art. 15gga ust. 3 ustawy COVID-19 Do świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy uprawniony jest przedsiębiorca który nie zalega w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r., z wyjątkiem gdy zadłużony przedsiębiorca zawarł umowę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych lub otrzymał decyzję urzędu skarbowego w sprawie spłaty zadłużenia i terminowo opłaca raty lub korzysta z odroczenia terminu płatności; który nie spełnia przesłanek do ogłoszenia upadłości, o których mowa w art. 11 lub art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe lub wobec którego nie jest prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne lub likwidacyjne.

- w przypadku 6 wniosków zakończenie procesu weryfikacji uzależnione jest m.in. od informacji uzyskanych z raportu U7 w odniesieniu do zaległości na koniec III kwartału 2019 r. oraz w przypadku ich ujawnienia – wystąpienie do ZUS z wnioskiem o udostępnienie danych czy zaległości te (tj. na koniec III kwartału) istniały w dniu złożenia wniosku (system WUP-VIATOR nie daje takiej możliwości). Pomimo próby wygenerowania raportu z systemu WUP-VIATOR system nie pobrał żadnych danych (według stanu na dzień 06.06.2023 r.) – raport posiadał status „wysłano”, co uniemożliwiało weryfikację poprawności wniosku. Warunkiem przyznania pomocy na ochronę miejsc pracy było, aby przedsiębiorca nie posiadał zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r. zgodnie z art. 15gga ust. 3 pkt 1 ustawy COVID-19;
- w przypadku 6 wniosków zachodzi konieczność wezwania przedsiębiorcy w trybie art. 15gga ust. 19 i ust. 20 ustawy COVID-19 do uzupełnienia rozliczenia. W przypadku braku uzupełnienia rozliczenia w zakresie stwierdzonych braków – konieczne jest wezwanie do zwrotu całości otrzymanej pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków.

Ponadto stwierdzono, że w zawiadomieniu nr ND-071-1/JN/2023 o ujawnionych okolicznościach wskazujących na popełnienie czynu stanowiącego naruszenie dyscypliny finansów publicznych kierownik jednostki jako osobę, która naruszyła dyscyplinę finansów publicznych wskazał Wicedyrektora bezpośrednio odpowiedzialnego za działalność i wydatkowane środki finansowe przez *Wydział RS*.

(dowód: akta kontroli nr 46-60, 68-69)

B. Ocena częściowa opisowa

W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych, w zakresie celowości wypłaty nagród dla kadry WUP stwierdzono **nieprawidłowości**, polegające na niezgodnym z *ustawą COVID-19* udzieleniu wsparcia przedsiębiorcom, tj.:

1. Naruszenie art. 15gg ust. 7 ustawy COVID-19, poprzez wypłacenie przedsiębiorcy (występującemu w dwóch formach prawnych) w ramach dwóch odrębnych wniosków o wypłatę wsparcia w odniesieniu do 4 tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłaty na rzecz ochrony miejsc pracy.
2. Naruszenie art. 15gga ust. 3 ustawy COVID-19, poprzez wypłacenie wsparcia dla przedsiębiorcy, który wykazał we wniosku o dofinansowanie środków na ubezpieczenia społeczne większej ilości pracowników, niż faktycznie zgłoszonych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto stwierdzono **uchybień** polegające na naruszeniu §10 *Regulaminu wynagradzania*³, poprzez wypłatę nagród z tytułu realizacji zadań niewykraczających poza zakres obowiązków oraz rozbieżności pomiędzy częścią uzasadnień we wnioskach o przyznanie nagród, a faktycznie wykonywanymi czynnościami.

C. Zalecenia:

1. Kontynuować monitorowanie terminowości rozliczeń przyznanych świadczeń w ramach instrumentów ze środków FGŚP wynikających z ustawy COVID-19 (art. 15g, 15gg, 15gga i 15gga¹) w celu uniknięcia zmaterializowania się ryzyka polegającego na przedawnieniu roszczeń i braku możliwości wyegzekwowania od beneficjentów pomocy zwrotu świadczeń pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

³ Zgodnie §10 *Regulaminu wynagradzania* Dyrektor WUP przyznaje nagrody pracownikom za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, w tym wykonywanie dodatkowych prac wychodzących poza zakres obowiązków.

2. Rozważyć przeprowadzenie ponownej analizy rozliczonych końcowo wniosków o przyznanie wsparcia wynikającego z art. 15gg *ustawy COVID-19* pod kątem przyznania pomocy dla tych samych pracowników z tytułu ochrony miejsc pracy na podstawie innego wniosku (wystąpienie podwójnego finansowania), a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości złożyć stosowne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
3. Przestrzegać zapisów Regulaminu wynagradzania pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach odnoszących się do zasad nagradzania pracowników.

b) Stosowanie wewnętrznej procedury antymobbingowej

A. Opis stanu faktycznego:

W *WUP* obowiązuje Regulamin Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora *WUP* nr TO-0016/13/2019 z dnia 15 marca 2019 r., dalej: *Regulamin pracy*.

W § 14 *Regulaminu pracy* wprowadzono zapisy dotyczące zakazu dyskryminacji i równego traktowania pracowników, natomiast w § 15 zawarto zapisy dotyczące przeciwdziałania mobbingowi. Zgodnie z § 15 pkt 1 ww. regulaminu „Pracodawca jest zobowiązany przeciwdziałać mobbingowi, tj. wszelkim działaniom lub zachowaniom skierowanym przeciwko pracownikowi, polegającym na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołującym u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej albo powodującej lub mającej na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowania go lub wyeliminowania z zespołu pracowników”.

Jednocześnie zgodnie z § 15 pkt 2 ww. regulaminu „Pracownik jest zobowiązany do informowania pracodawcy o przejawach mobbingu dokonywanego przez bezpośredniego przełożonego”.

Zgodnie z *Wewnętrzną Polityką Antymobbingową* wprowadzoną Zarządzeniem nr TO/1/2015 Dyrektora *WUP* z dnia 7 stycznia 2015 r. „Pracodawca nie akceptuje mobbingu ani żadnych innych form przemocy”.

Podkreślenia wymaga fakt, iż w *Wewnętrznej Polityce Antymobbingowej* nie zostało wprowadzone i zdefiniowane pojęcie dyskryminacji.

Zespół kontrolujący stwierdził, że w okresie objętym kontrolą w *WUP* zgłoszone zostały dwie skargi na stosowanie mobbingu. W toku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających członkowie Komisji Antymobbingowej szczegółowo przeanalizowali wszystkie kwestie i zarzuty podnoszone przez skarżących.

Komisja Antymobbingowa ustaliła, że w obu analizowanych przypadkach nie wystąpiły działania mobbingowe, ani inne niepożądane działania, bądź zachowania skierowane przeciwko pracownikowi, które mogłyby mieć znamiona mobbingu. Stwierdzono, że w jednym przypadku wystąpiły uchybienia (niedociągnięcia organizacyjno-techniczne), które nie nosiły jednak znamion mobbingu. Wobec powyższego, Komisja Antymobbingowa sformułowała rekomendacje dotyczące usprawnienia w przyszłości kwestii związanych z organizacją pracy w *WUP*. W wyniku prac komisji Dyrektor *WUP* skierował do Naczelników i Kierowników Zespołów pisemne polecenie ze wskazaniem działań wynikających z wydanych rekomendacji w celu eliminacji niepożądanych działań.

Zespół kontrolujący stwierdził, że przeprowadzone postępowanie wyjaśniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą w *WUP* *Wewnętrzną Polityką Antymobbingową*. Jednocześnie w toku kontroli, w związku z badanym zagadnieniem, skierowano pismo do wszystkich pracowników *WUP* informujące o możliwości kontaktu z Zespołem kontrolującym.

(dowód: akta kontroli nr 61-64)

B. Ocena cząstkowa opisowa

Postępowania wyjaśniające zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującą w WUP Wewnętrzną Polityką Antymobbingową.

C. Zalecenia:

W procedurze antymobbingowej wprowadzić i zdefiniować pojęcie dyskryminacji.

III. Pozostałe informacje i pouczenia.

Sprawozdanie posiada 17 stron.

Sprawozdanie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Kontrolujący:

26.07.2023 r.

.....
.....
(data, pieczęć i podpis kontrolującego)

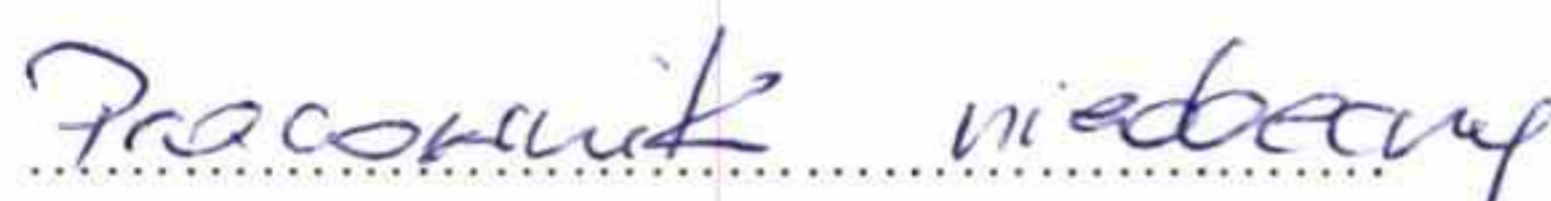
Kontrolujący:

Departament Audytu i Kontroli
26.07.2023 r.

.....
.....
(data, pieczęć i podpis kontrolującego)

Kontrolujący:

Dariusz Faron – Główny specjalista
Departament Audytu i Kontroli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

.....
(data, pieczęć i podpis kontrolującego)

z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

Piotr Halejak
Zastępca Dyrektora
Departamentu Audytu i Kontroli

Osoba upoważniona przez Marszałka Województwa Śląskiego:

z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
Piotr Halejak
Zastępca Dyrektora
Departamentu Audytu i Kontroli
.....
(podpis osoby upoważnionej przez Marszałka Województwa Śląskiego)

Pouczenie

Zgodnie z § 33 ust. 4 Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VII/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. „Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego umotywowane pisemne zastrzeżenia, przy czym termin ten uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe”.

